

10 czerwca 2025

Lekarze z całej Polski uczyli się w ŚCO chirurgicznej rehabilitacji głosu

Specjaliści z Kliniki Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi Świętokrzyskiego Centrum Onkologii oraz pacjenci po laryngektomii dzielili się swoim doświadczeniem podczas XIII Warsztatów „Chirurgiczna rehabilitacja głosu po całkowitej laryngektomii”, które odbyły się w Świętokrzyskim Centrum Onkologii.

W warsztatach uczestniczyli lekarze specjaliści otolaryngolodzy i rezydenci otolaryngologii z całej Polski. Dwudniowe kursy składały się z części wykładowej i praktycznej. Spotkanie było okazją, żeby porównać doświadczenia różnych ośrodków w zakresie chirurgicznej rehabilitacji głosu u chorych z rakiem krtani. – To dobre miejsce i czas, żeby się czegoś

nauczyć, podpatrzyć organizację pracy. Na pewno można wynieść sporo rozwiązań z tych warsztatów, a potem wdrożyć u siebie – ocenił Michał Miernik, rezydent otolaryngologii ze Szczecina.

Uczestnicy brali również udział w praktycznych warsztatach wymiany protez głosowych u pacjentów po całkowitej laryngektomii (usunięciu krtani) z powodu raka krtani. Jednym z takich pacjentów był pan Zdzisław, który 15 lat temu przeszedł w ŚCO radykalną laryngektomię. – Jak widać, jestem żywym dowodem na to, że po raku krtani można normalnie żyć i mówić – dzielił się swoją historią. – Tu bardzo dobrze się mną zaopiekowali, od razu miałem wszczepioną protezę głosową, a pani Kasia, logopeda nauczyła mnie mówić. Myślę, że jakbym wcześniej zgłosił się do lekarza, to może nie trzeba by było usuwać całej krtani i węzłów chłonnych. Ale ciągle nie miałem czasu. Zwlekałem prawie rok, bo zawsze praca była ważniejsza. Teraz najważniejsze, że żyję, normalnie mogę rozmawiać, jeździć samochodem. Raz na kilka miesięcy przyjeżdżam na wymianę protezy głosowej.

Zachorowań mniej, ale nie tych bardzo zaawansowanych

Jak zauważył prowadzący warsztaty dr n. med. Sławomir Okła, specjalista otorynolaryngologii, kierownik Kliniki Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi ŚCO, wprawdzie maleje liczba zachorowań na raka krtani, ponieważ spada liczba osób palących papierosy, ale nadal wielu pacjentów zgłasza się w późnym stadium zaawansowania nowotworu, kiedy jedynym leczeniem ratującym życie jest całkowite usunięcie krtani. – Wiąże się to z bardzo dużym okaleczeniem, pacjent traci funkcje górnych dróg oddechowych, nie ma węchu, ogrzewania, oczyszczania i nawilżania powietrza wdychanego. Ale mamy do dyspozycji zabieg ratujący życie pacjentom w najbardziej zaawansowanych stanach. Od 25 lat wykorzystujemy również chirurgiczną metodę rehabilitacji głosu z wszczepieniem protezy głosowej, co pozwala tym chorym wrócić do normalnego życia, pracy zawodowej, bezpośrednio po operacji. Pacjenci wychodzą po zabiegu usunięcia krtani z odtworzonym głosem – wyjaśnia specjalista podkreślając: – Dzięki temu, że od 25 lat stosujemy tę metodę, województwo świętokrzyskie ma najniższy w Polsce współczynnik rent przyznawanych z powodu raka krtani.

Rocznie w Polsce notuje się ok. 2400 nowych zachorowań na raka krtani.

Objawy raka krtani są niecharakterystyczne, bardzo podobne do przewlekłej infekcji: chrypa, ból gardła, zaburzenia przy połykaniu, uczucie zawadzania przy połykaniu, później pojawia się duszność, krwawienie, ból, świadczące o zaawansowaniu choroby. Jeśli takie objawy alarmowe trwają dłużej niż 3 tygodnie, szczególnie u osób z grup ryzyka, czyli palących papierosy, nadużywających alkoholu, należy jak najszybciej zgłosić do lekarza. – Im

mniej stopień zaawansowania choroby, tym większe szanse na mniej okaleczające leczenie i zachowanie funkcji krtani – dodaje dr Sławomir Okła.

Od 25 lat przywracają głos pacjentom po laryngektomii

Klinika Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi ŚCO jako pierwszy ośrodek w kraju rozpoczęła w 2001 roku jednoczesne implantowanie protez głosowych u pacjentów po całkowitej laryngektomii zanim jeszcze NFZ zaczął refundować tę procedurę (w dalszym ciągu NFZ nie refunduje implantacji protezy głosowej wykonywanej jednoczasowo podczas operacji całkowitego usunięcia krtani; koszty implantacji ponosi ŚCO, dla pacjenta zabieg jest bezpłatny). Pacjenci w Kielcach rozpoczynają w 12 dobie po operacji naukę mówienia pod kierunkiem logopedy i wychodzą ze szpitala mówiąc swoim głosem, po 2-3 dniach nauki, co pozwala im na powrót do normalnej aktywności.

Obecnie w Klinice Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi ŚCO rocznie wykonywanych jest ok. 40 laryngektomii wraz z jednoczasową implantacją protezy głosowej oraz ok. 250 zabiegów wymiany protezy głosowej. Ośrodek dynamicznie się rozwija, jest liderem na rynku polskim i europejskim pod względem chirurgicznej rehabilitacji głosu i mowy u chorych po całkowitym usunięciu krtani. Szkoli w tym zakresie, zarówno lekarzy z Polski, jak i z zagranicy.